

Περιεχόμενα

1. ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ ΜΕΙΩΝΕΤΑΙ ΚΑΤΑ 104 ΑΤΟΜΑ Ο ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΤΗΣ...	<u>ΤΟ ΠΑΡΟΝ 05/03/2023 σελ.2</u>
2. ΠΑΡΑΘΥΡΑ ΠΑ ΣΥΝΤΑΞΗ ΠΡΙΝ ΑΠΟ...	<u>ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ 05/03/2023 σελ.1,23</u>
3. ΕΠΙΔΟΜΑ ΠΑΙΔΙΟΥ	<u>ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ 05/03/2023 σελ.32</u>
4. Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΣΤΗ ΝΕΑ ΤΕΤΡΑΕΤΙΑ	<u>ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ 05/03/2023 σελ.37</u>
5. 400.000 ΛΙΓΟΤΕΡΟΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ...	<u>ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ 05/03/2023 σελ.29,36,37</u>

1. ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ ΜΕΙΩΝΕΤΑΙ ΚΑΤΑ 104 ΑΤΟΜΑ Ο ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΜΑΣ

Μέσο: . . . . . ΤΟ ΠΑΡΟΝ

Ημ. Έκδοσης: . . . 05/03/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 05/03/2023

Σελίδα: 2

Κάθε μέρα μειώνεται κατά 104 άτομα ο πληθυσμός της χώρας μας!

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛ. 1

Το εργατικό δυναμικό, από 4,660 εκατ. άτομα το 2022, θα μειωθεί σε 3,5 εκατ. άτομα το 2070 και οι απασχολούμενοι, από 4,1 εκατ. το 2022, θα μειωθούν σε 3,3 εκατ. το 2070.

Σταράτα τα λένε ο ομότιμος καθηγητής

ΘΑΡΡΑΛΕΑ
ΤΟΥ ΜΑΚΗ ΚΟΥΡΗ

του Παντείου Πανεπιστημίου Σάββας Ρομπόλης και ο δρ του Παντείου Πανεπιστημίου Βασίλειος Γ.

Μπέτσος στη μελέτη που έχουν εκπονήσει: Αν ο ολικός δείκτης γεννητικότητας αυξηθεί, από 1,32 παιδιά ανά γυναίκα το 2021, σε 1,7 από το 2040 έως και το 2070, ο πληθυσμός της χώρας μας το 2070 θα

είναι 9,5 εκατ. άτομα και όχι 8,6 εκατ. Και αν αυξηθεί και η παραγωγικότητα της εργασίας, η συνταξιοδοτική δαπάνη ως ποσοστό του ΑΕΠ, ήτοι ο δείκτης βιωσιμότητας του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης, θα μειωθεί το 2070 σε 10,7% από 11,9% του ΑΕΠ.

2. ΠΑΡΑΘΥΡΑ ΠΑ ΣΥΝΤΑΞΗ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΑ 67 ΣΕ 300.000 ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΥΣ...

Μέσο: . . . . . ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

Ημ. Έκδοσης: . . .05/03/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .05/03/2023

Σελίδα: 1

Τα «παράθυρα» για πρόωρη

«Ηρωική έξοδος» πριν από το 67ο έτος για 300.000 ασφαλισμένους με οφειλές

Ρεπορτάζ
Αντώνης Βασιλόπουλος

Aνοίγει ο δρόμος για τη συνταξιοδότηση 300.000 ελεύθερων επαγγελματιών, αγροτών και ασφαλισμένων στα ειδικά Ταμεία, με διαδοχική ασφάλιση, οι οποίοι μέσα από πέντε «παράθυρα» μπορούν να συνταξιοδοτηθούν νωρίτερα από το 67ο έτος ηλικίας - με την αναγνώριση πλασματικών ετών - χωρίς απαραίτητα να έχουν συμπληρώσει 40 έτη ασφάλισης, ενώ όσοι συνταξιοδοτήθηκαν με 30 έτη μπορούν να αυξήσουν τα ποσά που παίρνουν έως και κατά 3%.

Από τις παραπάνω περιπτώσεις, περίπου 150.000 ασφαλισμένοι με χρέη έως και 20.000 ευρώ σε ΟΑΕΕ, ΟΓΑ και ΕΤΑΑ μπορούν να προχωρήσουν σε ρύθμιση μετά την παραγραφή παλαιών οφειλών, έτσι ώστε οι δόσεις να παρακρατούνται από τις καταβαλλόμενες συντάξεις.

Οι προ του 1983

Υπάρχουν, όμως, και περιπτώσεις «παλιών» ασφαλισμένων, δηλαδή πριν από το 1983, που μπορούν να συνταξιοδοτηθούν νωρίτερα, όπως:

1 Παλιοί ασφαλισμένοι στον ΟΓΑ, εάν μετακινήθηκαν για την τελευταία πενταετία στον κλάδο των ελεύθερων επαγγελματιών ή και των μισθωτών με ωρομίσθια ασφάλιση. Έτσι, ο ασφαλισμένος μπορεί να συνταξιοδοτηθεί με μειωμένη σύνταξη (σύνολο 500 έσοδα, με 100 επισίως επί 5 χρόνια), είτε να αναγνωρίσει πλασματικά έτη στα Ταμεία ελεύθερων επαγγελματιών και μισθωτών και να συνταξιοδοτηθεί στο 62ο έτος.

2 Σε περιπτώσεις Βαρέων και Ανθυγιεινών Ενσήμων χορηγείται πλήρης σύνταξη στα 60 με 10.500 έσοδα, εκ των οποίων τα 7.500 ΒΑΕ και με «πέναλτι» μόλις 50 ευρώ, ή σε εργαίες με 3.600 οικοδομικά έσοδα (4.500 στο σύνολο) στο 60ο έτος. Ο ασφαλισμένος πρέπει να προσέξει τη συμπλήρωση 1.000 ΒΑΕ τα προηγούμενα 17 έτη.

3 Ασφαλισμένος στον ΟΓΑ που είχε διανύσει προηγούμενο χρόνο ασφάλισης σε ΟΑΕΕ, ΙΚΑ, ΝΑΤ κ.λπ. μπορεί να καταθέσει αίτηση συνταξιοδότησης στον τελευταίο φορέα και, εφόσον απορριφθεί, να απευθυνθεί στη συνέχεια στο προηγούμενο Ταμείο.

4 Μισθωτοί με λιγότερα από 33 έτη πραγματικής ασφάλισης μπορούν να βγουν σε μειωμένη σύνταξη στο 62ο έτος, υπό την προϋπόθεση των 500 ενοσήμων την τελευταία 5ετία (100 επισίως). Όσοι ασφαλιούνταν για πρώτη φορά μετά το 1992 πρέπει να έχουν 750 έσοδα.

5 Αν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης στον τελευταίο φορέα, τότε για να διαβιβαστεί η αίτηση στο προηγούμενο Ταμείο, ο ασφαλισμένος θα πρέπει να έχει 1.000 ημέρες ασφάλισης συνολικά στον φορέα υποδοχής της αίτησης, εκ των οποίων οι 300 την τελευταία πενταετία. Διαφορετικά, η αίτηση απορρίπτεται.

antonisvasilopoulos@gmail.com

1. Ελεύθεροι επαγγελματίες και αγρότες με χρέη

Οι ασφαλισμένοι με χρέη είναι αποκλεισμένοι από το σύστημα σήμερα, αλλά οι ρυθμίσεις και η διαγραφή οφειλών ανοίγουν «πόρτα» για τη συνταξιοδότησή τους. Οι επωφελούμενοι καλύπτουν τις ηλικίες 61-67 ετών, οι οποίοι πρέπει να προχωρήσουν με τα εξής βήματα:

- Στον περιορισμό της οφειλής στα 20.000 ευρώ (για εμπόρους, επιχειρηματίες, επιστήμονες, ελεύθερους επαγγελματίες και επιτηδευματίες) ή έως 6.000 ευρώ για τους αγρότες. Ακολουθώντας, η οφειλή θα εξυπηρετείται από τη σύνταξη.
- Άλλη δυνατότητα που έχει ο υπερχρεωμένος ασφα-

λισμένος είναι η διαγραφή της οφειλής (για διάστημα πέραν της 10ετίας). Παράλληλα, όμως, θα διαγραφεί και ο ασφαλιστέος βίος, δηλαδή θα μειωθεί η ανταποδοτική σύνταξη και ίσως η εθνική, εάν δεν συμπληρώνεται 20ετία με τον εναπομείναντα χρόνο ασφάλισης.

- Για εγγεγραμμένους στον κλάδο Κύριας Ασφάλισης Αγροτών του τ. ΟΓΑ, οι οποίοι θα έπρεπε να υπαχθούν στην ασφάλιση άλλου φορέα μέχρι 31/12/2016, ο αντίστοιχος χρόνος διαγράφεται μόνο σε περίπτωση που δεν επιτρέζεται η θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

A Ασφαλισμένος του τ. ΟΓΑ ως αγρότης (1/1/2000 - 31/12/2016, 17 έτη), έχει καταβάλει εισφορές εμπρόθεσμα. Υποβάλλει αίτηση για σύνταξη γήρατος, δηλώνοντας ότι δεν επιθυμεί εφαρμογή των διατάξεων διαδοχικής ασφάλισης με το τ. ΙΚΑ, όπου έχει ασφαλιστεί το 2010-2016, πραγματοποιώντας 250 ημερομίσθια κατ' έτος. Από τον έλεγχο των εκκαθαριστικών σημειωμάτων των ετών 2002-2016 δεν προκύπτουν αγροτικά εισοδήματα. Η ασφάλιση στον τ. ΟΓΑ διαγράφεται για τα έτη 2010-2016, λόγω της πλήρους ασφάλισής του στο τ. ΙΚΑ (άνω των 151 ημερομισθίων ανά έτος), αφού θεμελιώνει συνταξιοδοτικό δικαίωμα με τις διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης με τον εναπομείναντα χρόνο ασφάλισης.

B Ανάλογη με την παραπάνω περίπτωση ασφαλισμένου του τ. ΟΓΑ έχει έσοδα και στο τ. ΙΚΑ το 2010-2016, πραγματοποιώντας 150 ημερομίσθια κατ' έτος. Από τον έλεγχο των εκκαθαριστικών σημειωμάτων των ετών 2002-2016 δεν προκύπτουν αγροτικά εισοδήματα. Η ασφάλιση στον τ. ΟΓΑ δεν διαγράφεται, καθώς η ασφάλισή του στο τ. ΙΚΑ δεν είναι πλήρης κατ' έτος.

Γ Ασφαλισμένος του τ. ΟΓΑ (1/1/2003 έως 31/12/2019, 17 έτη) έχει καταβάλει εμπρόθεσμα εισφορές μόνο μεταξύ 1/1/2005 και 31/12/2009. Έχει υποβάλει αίτηση για σύνταξη γήρατος, δηλώνοντας ότι δεν επιθυμεί εφαρμογή των διατάξεων διαδοχικής ασφάλισης με το τ. ΙΚΑ, όπου έχει ασφαλιστεί το 2013-2014, πραγματοποιώντας 151 και 180 ημερομίσθια κατ' έτος αντίστοιχα. Από τον έλεγχο των εκκαθαριστικών σημειωμάτων δεν προκύπτουν αγροτικά εισοδήματα. Η ασφάλιση στον τ. ΟΓΑ διαγράφεται για τα έτη 2003-2004, καθώς θεωρείται ότι κακώς ασφαλιούνταν ως αγρότης, λόγω μη ύπαρξης αγροτικών εισοδημάτων και αντίστοιχων εισφορών έως 31/12/2017. Η ασφάλιση στον τ. ΟΓΑ δεν διαγράφεται για το 2013 και 2014, καθώς αυτό θα έχει ως συνέπεια την απώλεια θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος, είτε αυτοτελώς είτε με τις διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης (για 15 έτη), καθώς ο εναπομείνας χρόνος ασφάλισης θα ήταν 13 έτη στον τ. ΟΓΑ από 1/1/2005 έως 31/12/2012 και από 1/1/2015 έως 31/12/2019, καθώς και 331 ημέρες ασφάλισης στο τ. ΙΚΑ, δηλαδή συνολικά 14 έτη, 1 μήνας και 6 ημέρες.

2. Μεγαλύτερη σύνταξη με «πλασματικά» έτη

Οι συνταξιοδοτούμενοι προ της 13ης Μαΐου 2016 έχουν δικαίωμα να ζητήσουν τον επανακαθορισμό της σύνταξής τους μέσω της προσμέτρησης και αναγνώρισης επιπλέον χρόνου ασφάλισης, ιδιαίτερα για τις περιπτώσεις που έχουν συνταξιοδοτηθεί με 30

έτη και μπορούν να αναγνωρίσουν μέχρι 5 έτη ασφάλισης έτσι ώστε να αυξήσουν τη σύνταξη τους μέχρι και κατά 3%. Χρόνοι ασφάλισης σε ΟΑΕΕ και στο τ. ΙΚΑ μπορούν τώρα να προσμετρηθούν για τη βελτίωση των αποδοχών.

3. ΕΠΙΔΟΜΑ ΠΑΙΔΙΟΥ

Μέσο: . . . . . ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ημ. Έκδοσης: . . .05/03/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .05/03/2023

Σελίδα: 32

Με σημαντικές αλλαγές θα κορηνγείται στο εξής το επίδομα παιδιού (Α21), καθώς για πρώτη φορά καθίσταται υποχρεωτική η φοίτηση των τέκνων. Η πλατφόρμα υποβολής των αιτήσεων άνοιξε την Τετάρτη 1η Μαρτίου και θα παραμείνει ανοιχτή έως τις 13 Μαρτίου και ώρα 18.00. Στη συνέχεια θα κλείσει προσωρινά μέχρι και τις 30 Μαρτίου, ώστε να γίνουν η επεξεργασία των αιτήσεων και η εκκαθάριση της πληρωμής του πρώτου διμήνου του 2023. Αξίζει να σημειωθεί ότι κατά την τελευταία τακτική πληρωμή, τον Δεκέμβριο του 2022, το επίδομα έλαβαν 820.047 οικογένειες.

Οι δικαιούχοι του επιδόματος παιδιού μπορούν να υποβάλουν την αίτηση τους στην πλατφόρμα της ΗΔΙΚΑ, www.widika.gr, ή μέσω του διαδικτυακού τόπου www.oreka.gr, με τη χρήση των προσωπικών κωδικών πρόσβασης του δικαιούχου στο TAXISnet.

Το δικαιούμενο ποσό θα υπολογιστεί βάσει των εξαρτώμενων τέκνων που θα δηλωθούν στην αίτηση Α21 του 2023 και του συνολικού οικογενειακού εισοδήματος που οι δικαιούχοι είχαν τον φορολογικό έτος 2021. Μετά την υποβολή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος τρέχοντος έτους θα λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του δικαιούμενου ποσού τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2022.

Επομένως, εάν κάποιος έχει στη φορολογική του δήλωση μικρότερα εισοδήματα, ενδέχεται να αλλάξει κατηγορία και να αυξηθεί το ποσό που δικαιούται για το σύνολο του έτους, ενώ εάν έχει μεγαλύτερα εισοδήματα ενέχει ο κίνδυνος να μειωθεί το συνολικό ποσό. Και στις δύο περιπτώσεις, ο ΟΠΕΚΑ θα προχωρήσει στους απαραίτητους συμψηφισμούς.

Οι πολίτες πρέπει να προσέχουν ότι για να ολοκληρωθεί η αίτηση πρέπει να υποβληθεί ορι-

Επίδομα παιδιού Με σημαντικές αλλαγές η αίτηση!

Τι πρέπει να προσέξουν οι γονείς κατά τη συμπλήρωση των στοιχείων στην πλατφόρμα - Οδηγός ερωτήσεων και απαντήσεων από τον ΟΠΕΚΑ

στικά και να έχει εγκριθεί. Αίτηση που έχει αποθηκευτεί προσωρινά θεωρείται μη υποβληθείσα και δεν λαμβάνεται υπόψη.

Στο εξής, μεταξύ των προϋποθέσεων που θα ελέγχονται για τη χορήγηση του επιδόματος παιδιού είναι η φοίτηση των εξαρτώμενων τέκνων στην Υποχρεωτική Εκπαίδευση - από το προνήπιο έως και το γυμνάσιο- και η επάρκεια φοίτησης. Στην αίτηση Α21 πρέπει να καταχωριστούν απαραίτητα τα σχετικά πεδία, όπως τα στοιχεία της σχολικής μονάδας, η τάξη και ο αριθμός μπηρώ του τέκνου που βρίσκεται στην Υποχρεωτική Εκπαίδευση.

Εάν διασταυρωθούν όλα τα στοιχεία του/της μαθητή/τριας, η αίτηση μπορεί να προχωρήσει κανονικά. Εάν δεν διασταυρωθούν, εμφανίζεται σχετική επισήμανση στην αίτηση και ο αιτών καλείται να επισυνάψει στην ηλεκτρονική αίτηση Α21 το απαραίτητο δικαιολογητικό.

1 Τι σημαίνει η προϋπόθεση φοίτησης των ανήλικων τέκνων στην Υποχρεωτική Εκπαίδευση (φοίτηση από το προνήπιο έως και το γυμνάσιο);

Τα ανήλικα τέκνα ηλικίας από 4 έως 16 ετών του αιτούντος επι-

δομα παιδιού θα πρέπει: α. να έχουν εγγραφεί στην Υποχρεωτική Εκπαίδευση για το σχολικό έτος 2022-2023, β. να ολοκληρώσουν επαρκώς τη φοίτησή τους στις 30/6/2023 για το εν λόγω σχολικό έτος, δηλα-

Πρέπει να καταχωριστούν τα πεδία, όπως τα στοιχεία της σχολικής μονάδας, η τάξη και ο αριθμός μπηρώ του τέκνου που βρίσκεται στην Υποχρεωτική Εκπαίδευση

δή να μην αναγκαστούν να επαναλάβουν την τάξη τους λόγω μεγάλου αριθμού αδικαιολόγητων απουσιών.

2 Κατά την υποβολή της αίτησης Α21 εμφανίζονται επισημάνσεις και ζητείται η συμπλήρωση στοιχείων σχετικά με τη φοίτηση των εξαρτώμενων τέκνων στην Υποχρεωτική Εκπαίδευση. Τι πρέπει να κάνω;

Προκειμένου να διασταυρωθεί ηλεκτρονικά η φοίτηση των ανήλικων τέκνων στην Υποχρεωτική Εκπαίδευση θα πρέπει στην αίτηση να καταχωριστούν τα στοιχεία του τέκνου, και συγκεκριμένα

να στο πεδίο «Στοιχεία Φοίτησης Τέκνου», να καταχωρίσετε: α. τα στοιχεία της σχολικής μονάδας, την τάξη και τον αριθμό μπηρώ του/της μαθητή/μαθήτριας, αν το τέκνο βρίσκεται στην Υποχρεωτική Εκπαίδευση.

β. Το έτος ολοκλήρωσης της φοίτησης στην Υποχρεωτική Εκπαίδευση (γυμνάσιο), αν το τέκνο έχει ολοκληρώσει την Υποχρεωτική Εκπαίδευση.

Εάν διασταυρωθούν όλα τα στοιχεία του/της μαθητή/μαθήτριας, η αίτηση μπορεί να προχωρήσει κανονικά. Εάν δεν διασταυρωθούν, εμφανίζεται σχετική επισήμανση.

3 Το εξαρτώμενο τέκνο φοιτά στην Υποχρεωτική Εκπαίδευση, αλλά η φοίτησή του δεν επιβεβαιώνεται ηλεκτρονικά. Τι πρέπει να κάνω;

Σε περίπτωση αδυναμίας ηλεκτρονικής διασταύρωσης της φοίτησης του/της μαθητή/τριας για την ολοκλήρωση υποβολής της αίτησης απαιτείται η επισύναψη βεβαίωσης εγγραφής ή φοίτησης

για το τρέχον σχολικό έτος του/της ή του προέστανό της οικείας σχολικής μονάδας. Σε περίπτωση που το ανήλικό τέκνο έχει ολοκληρώσει την Υποχρεωτική Εκπαίδευση, απαιτείται η επισύναψη είτε του απολυτηρίου γυμνασίου είτε σχετική βεβαίωση από την οικεία σχολική μονάδα.

Για ανήλικό τέκνο που έχει ολοκληρώσει την Υποχρεωτική Εκπαίδευση και φοιτά στο λύκειο μπορεί να επισυναφθεί είτε βεβαίωση φοίτησης στο λύκειο είτε το απολυτήριο γυμνασίου.

4 Το εξαρτώμενο τέκνο είναι ηλικίας 4 έως 16 ετών, αλλά δεν φοιτά στην Υποχρεωτική Εκπαίδευση. Δικαιούμαι το επίδομα;
Οχι.

5 Σε περίπτωση που το εξαρτώμενο τέκνο υποχρεούται να επαναλάβει την τάξη λόγω αδικαιολόγητων απουσιών δικαιούμαι το επίδομα;

Στις περιπτώσεις που δεν εκπληρώνεται στο τέλος του σχολικού έτους 2022-2023 η επαρκής φοίτηση των ανήλικων τέκνων στην Υποχρεωτική Εκπαίδευση λόγω αδικαιολόγητου αριθμού απουσιών, το επίδομα διακόπτεται από 1/7/2023 μέχρι 31/12/2023 και δεν επαναχορηγείται, ακόμη και αν το τέκνο εγγραφεί στο νέο σχολικό έτος 2023-2024.

6 Το εξαρτώμενο τέκνο δεν ήταν γραμμένο στο σχολικό έτος 2022-2023. Δικαιούμαι επίδομα παιδιού αν εγγραφεί στο σχολικό έτος 2023-2024;

Επίδομα για το έτος 2023 δεν θα δικαιούστε. Εφόσον το τέκνο εγγραφεί στο σχολικό έτος 2023-2024, θα δικαιούστε επίδομα παιδιού από το έτος 2024 και μέχρι 30/6/2024, που θα ελεγχθεί εκ νέου η επαρκής φοίτηση στο εν λόγω σχολικό έτος.

4. Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΣΤΗ ΝΕΑ ΤΕΤΡΑΕΤΙΑ

Μέσο: . . . . . ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . .05/03/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .05/03/2023

Σελίδα: 37

ΓΝΩΜΗ

Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΣΤΗ ΝΕΑ ΤΕΤΡΑΕΤΙΑ

ΤΟΥ ΠΑΝΟΥ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ

Οι παρεμβάσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά την τετραετία 2019-2023 στην κοινωνική ασφάλιση στόχευαν κυρίως στη διασφάλιση της βιωσιμότητας του ασφαλιστικού, τη στήριξη των εισοδημάτων των συνταξιούχων και την εξασφάλιση αξιοπρεπών συντάξεων για τους μελλοντικούς συνταξιούχους.

Με την υιοθέτηση σειράς καινοτόμων παρεμβάσεων επιλύθηκε το ακανθώδες πρόβλημα των ληξιπροθέσμων εκκρεμών κυρίων συντάξεων, προχώρησε ο εκσυγχρονισμός του e-ΕΦΚΑ και βελτιώθηκαν οι παρεχόμενες υπηρεσίες στους πολίτες. Διορθώθηκαν λάθη και αδικίες του νόμου Κατρούγκαλου (π.χ. κατάργηση σύνδεσης εισφορών αυτοαπασχολούμενων με το καθαρό τους εισόδημα και θέσπιση ασφαλιστικών κλάσεων, αύξηση ποσοστών αναπήρωσης για πάνω από 30 έτη ασφάλισης, μείωση ποσοστού περικοπής συντάξεων απασχολούμενων συνταξιούχων, μείωση χρόνου παραγραφής οφειλών προς τον ΕΦΚΑ και πολλά άλλα). Δόθηκαν για πρώτη φορά μετά από 12 χρόνια αυξήσεις στις συντάξεις και καταβλήθηκαν έκτακτες επιδοτήσεις, κυρίως σε χαμηλοσυνταξιούχους, για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της ενεργειακής κρίσης. Στόχος μας είναι κατά την επόμενη τετραετία να αφήσουμε οριστικά πίσω το πρόβλημα των ληξιπροθέσμων εκκρεμών συντάξεων, επικεντρώνοντας τις προσπάθειές μας στις επικουρικές, τις παράλληλες και τις διεθνείς συντάξεις. Παράλληλα, θα προχωρήσει ο ψηφιακός μετασχηματισμός του e-ΕΦΚΑ με τη λειτουργία του νέου Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος και την ψηφιοποίηση του ασφαλιστικού βίου των ασφαλισμένων, με αποτέλεσμα τη βελτίωση της εξυπηρέτησης των πολιτών και των εργασιακών συνθηκών των εργαζομένων του φορέα.

Κεφαλαιώδους σημασίας ήταν η σταδιακή μετατροπή της επικουρικής ασφάλισης από διανεμητική σε κεφαλαιοποιητική με τη δημιουργία του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης (ΤΕΚΑ) που αριθμεί ήδη 170.000 ασφαλισμένους. Στόχος αυτής της μεταρρύθμισης είναι ο περιορισμός της έκθεσης της κοινωνικής ασφάλισης στο δημογραφικό κίνδυνο, η εξασφάλιση υψηλότερων συντάξεων για τους μελλοντικούς συνταξιούχους, η δημιουργία κεφαλαίου για την ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας και η δημιουργία αντικινήτρων για ανασφάλιστη εργασία.

Τα επόμενα χρόνια θα ξεκινήσει η επενδυτική λειτουργία του ΤΕΚΑ, ενώ το νέο Ταμείο θα συνεχίσει να αναπτύσσεται προκειμένου να εξελιχθεί σε έναν πρότυπο οργανισμό. Επιπροσθέτως, μειώθηκαν κατά 4,4 ποσοστιαίες μονάδες οι εισφορές, αυξάνοντας το εισόδημα των εργαζομένων, μειώνοντας το μη μισθολογικό κόστος των επιχειρήσεων και δίνοντας ώθηση στην απασχόληση. Αναμφίβολα, η περικοπή αυτή ήταν καθοριστικής σημασίας για τη θεματική μείωση του ποσοστού ανεργίας κατά 6,6% από το καλοκαίρι του 2019 μέχρι σήμερα. Η προσπάθεια στοχευμένης μείωσης των εισφορών θα συνεχισθεί και την επόμενη τετραετία, με τρόπο που να δίνει ώθηση στην απασχόληση, χωρίς όμως να δημιουργεί δημοσιονομικά ελλείμματα.

Τέλος, έχοντας πλήρη συνείδηση του σημαντικού ρόλου που καλείται να παίξει η επαγγελματική ασφάλιση ως συμπληρωματικός πυλώνας ασφάλισης, σχεδιάζουμε τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού της πλαισίου, τη μετάβαση από το ισχύον κατακερματισμένο σχήμα εποπτείας σε μια ενιαία εποπτική δομή και τον εξορθολογισμό των σχετικών φορολογικών διατάξεων.

Έγιναν πολλά στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης την τελευταία τετραετία και την επόμενη μέρα θα γίνουν περισσότερα, χωρίς ποτέ να λημονούμε ότι η βιωσιμότητα του ασφαλιστικού συστήματος προϋποθέτει την ανάπτυξη της οικονομίας αλλά και η ευημερία της οικονομίας δεν είναι δυνατή χωρίς βιώσιμο ασφαλιστικό σύστημα.

Ο κ. Πάνος Τσακλόγλου είναι υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

5. 400.000 ΛΙΓΟΤΕΡΟΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2030

Μέσο: . . . . . ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . .05/03/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .05/03/2023

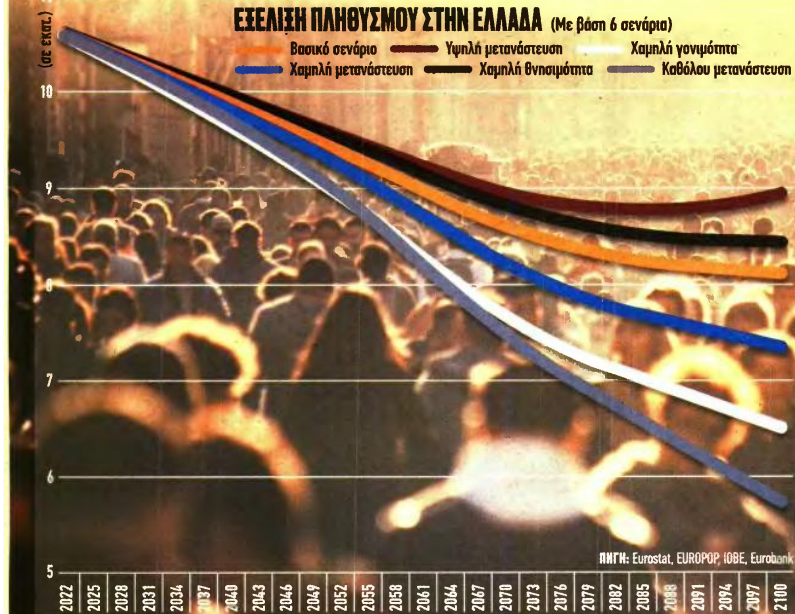
Σελίδα: 29

Επικαιρότητα

450.000

άτομα ήταν η μείωση του πληθυσμού της Ελλάδας τη δεκαετία 2011-2020, ενώ στην εικοσαετία 2021-2040 οι θάνατοι στη χώρα μας θα είναι κατά 950.000 περισσότεροι από τις γεννήσεις. Κατ'επίκρουση, εάν έχουμε απουσία συνταρακτικών ανατροπών (νέου κύματος μαζικής μετανάστευσης αλλοδαπών και δευτερευόντως ανακόπης της φυγής των νέων μας), οι ρυθμοί μείωσης του πληθυσμού, λένε οι ειδικοί, δεν πρόκειται να ανακοπούν.

ΤΟΥ ΤΑΣΟΥ ΜΑΝΤΙΚΙΔΗΣ

Ωρολογιακή βόμβα το δημογραφικό αδιέξοδο

Το αρνητικό φυσικό ισοζύγιο της Ελλάδας, η «γήρανση μέσα στη γήρανση», το «σεπούκου» και η ανάγκη για μακροπρόθεσμο εθνικό σχέδιο δράσης

Κοινός τόπος είναι πως το δημογραφικό πρόβλημα της Ελλάδας αποτελεί ωρολογιακή βόμβα στα θεμέλια της κοινωνίας, υπονομεύει την οικονομική ανάκαμψη της χώρας, ενώ συγκαταλέγεται στα κορυφαία εθνικά/υπερεθνικά ζητήματα της χώρας. Από τις κατά καιρούς μελέτες εγχώριων τραπεζών όπως των Eurobank και Alpha Bank, διεθνών οίκων όπως της PwC, καθηγητών Δημογραφίας όπως του Βύρωνα Κοτζιάμη στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, της Κομισιόν και των Ηνωμένων Εθνών, αλλά και μελετών του IOBE και άλλων δεξαμενών σκέψης, κοινή είναι η εκτίμηση βάσει των δημογραφικών προβολών πως την επόμενη 10ετία θα εϊμαστε ο πιο γερασμένος λαός της Ευρώπης, ενώ ο πληθυσμός της χώρας θα υποχωρήσει κάτω των 9 εκατομμυρίων ως το 2050 και λίγο πάνω από τα 8 εκατομμύρια (8,1 συγκεκριμένα) ως το τέλος του αιώνα.

Αρνητικό ισοζύγιο

Είναι χαρακτηριστικό ότι την τελευταία 10ετία ο πληθυσμός της Ελλάδας μειώθηκε κατά 450.000 περίπου άτομα, απόρροια κατά 60% στο αρνητικό φυσικό ισοζύγιο (γεννήσεις - θάνατοι) και κατά 40% στο επίσης αρνητικό μεταναστευτικό ισοζύγιο, καθώς οι έξοδοι από τη χώρα, κυρίως αυτές των περίπου 450 χιλιάδων νέων και μορφωμένων Ελλήνων που αναζητήσαν μια καλύτερη τύχη στο εξωτερικό, απόρροια και της 10ετούς κρίσης χρέους, υπερκάλυψαν τις εισόδους αλλοδαπών. Οι προβολές αποτυπώνουν μια αρνητική εικόνα και για

τα φυσικά ισοζύγια της επόμενης εικοσαετίας, καθώς σε εθνικό επίπεδο θα παραμείνουν αρνητικά, αφού οι θάνατοι την περίοδο 2021-2040 εκτιμάται πως θα είναι κατά περίπου 950.000 περισσότεροι από τις γεννήσεις για δύο λόγους: α) οι θάνατοι, έπειτα από μια πρώτη μείωσή τους τα επόμενα της πανδημίας έτη, θα συνεχίσουν να αυξάνονται λόγω της δημογραφικής γήρανσης (της αύξησης δηλαδή του πληθυσμού και του ποσοστού των 65 ετών και άνω στον συνολικό πληθυσμό) και β) οι γεννήσεις δεν αναμένεται να ανακάμψουν, ακόμη και αν οι νεότερες γενιές σταματήσουν να κάνουν λιγότερα παιδιά σε όλο και μεγαλύτερη ηλικία: η μείωση των σε αναπαραγωγική ηλικία γυναικών, που έχει αρχίσει από τα μέσα της δεκαετίας του 2000 στη χώρα μας, θα συνεχιστεί (οι 20-49 ετών ήταν 2,35 εκατομμύρια το 2010, μειώθηκαν στα 1,95 το 2021 και δεν θα υπερβούν κατά τις εκτιμήσεις τα 1,7 εκατομμύρια το 2041).

Λιγότερες γεννήσεις

Το αρνητικό φυσικό ισοζύγιο μεταξύ θανάτων και γεννήσεων εκτιμάται πως θα παραμείνει αρνη-

10 δισ.

άνθρωποι θα κατοικούν στον πλανήτη λίγο πριν από τα τέλη του αιώνα, σύμφωνα με το «ενδιάμεσο» σενάριο των δημογραφικών προβολών των Ηνωμένων Εθνών, από μόλις 1 δισεκατομμύριο το 1800 ενώ elke ξεπεράσει τα 8 δισεκατομμύρια τον Νοέμβριο του 2022. Ωστόσο, θα συνεχίσει να αυξάνεται με όλο και πιο αργούς ρυθμούς, καθώς ο ρυθμός αύξησης του, που έφτασε το μέγιστο (πάνω από 2% ετησίως) πριν από εφίντα χρόνια, μειώθηκε στο μισό (0,9 %) το 2022 και θα συνεχίσει να μειώνεται μέχρι την πιθανή σταθεροποίησή του στα τέλη του αιώνα μας.

info

τικό τουλάχιστον μέχρι το 2045. Η πανδημία μάλιστα, που ήρθε αμέσως μετά την οικονομική κρίση στην Ελλάδα, επιδείνωσε το προϋπάρχον αρνητικό περιβάλλον για την απόκτηση ενός παιδιού, με αποτέλεσμα να εκτιμάται πως μόνο την τρέχουσα δεκαετία σε ένα αισιόδοξο σενάριο αναμένονται κατά περίπου 13% λιγότερες γεννήσεις σε σχέση με αυτές της δεκαετίας 2010-2019. Ταυτόχρονα, ενώ το 1980 η μέση ηλικία κατά την οποία μια γυναίκα έκανε το πρώτο της παιδί ήταν τα 24 χρόνια, σήμερα είναι 31, την ώρα που για να κρατηθεί σταθερός ο πληθυσμός μιας χώρας ο μέσος αριθμός γεννήσεων πρέπει να είναι περίπου στο 2,1, ενώ σήμερα στην Ελλάδα βρίσκεται κάτω από το 1,4%.

Η δυναμική της μείωσης του πληθυσμού - που ξεκίνησε τη δεκαετία του 1980, όταν οι γεννήσεις ανά έτος μειώθηκαν από τις 150.000 στις 100.000, φθάνοντας στο 2011 όπου για πρώτη φορά ο αριθμός των θανάτων ξεπέρασε αυτόν των γεννήσεων κατά περίπου 30.000 - δεν θα αναστραφεί γρήγορα. Πλέον, εδώ και τέσσερις δεκαετίες ο αριθμός των φοιτητών και των μαθητών

μειώνεται, όπως και ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός, και αυξάνεται παράλληλα ο ηλικιακός μέσος όρος του, ενώ σήμερα οι μισοί Έλληνες είναι άνω των 50 ετών, και σε λιγότερο από 10 χρόνια η χώρα μας θα είναι η γηραιότερη στην Ευρώπη.

Ο πληθυσμός γηραίνει

Καθώς οι γεννήσεις είναι λιγότερες από τους θανάτους και ταυτόχρονα ο πληθυσμός γηραίνει, οι άνω των 65 ετών θα αυξηθούν από 22% ως 23% σήμερα στο 32% τα επόμενα 30 χρόνια και οι άνω των 85 ετών που από 0,7% τη 10ετία του '50 που ανήλθαν στο 3,8% σήμερα, θα είναι πολύ περισσότεροι, καθώς παρατηρείται «γήρανση μέσα στη γήρανση», την ώρα που και το προσδόκιμο ζωής αυξάνεται ταχύτερα, εκτοξεύοντας και το ποσοστό των υπερηλικών.

Πρακτικά σημαίνει ότι θα μειωθεί ο πληθυσμός της εργάσιμης ηλικίας και θα έχουμε μεγαλύτερο κόστος για τη συντήρησή και την καλή επιβίωση των ηλικιωμένων, που σημαίνει αρχικά να ανακοπεί η φυγή των νέων Ελλήνων, αλλά και την ενσωμάτωση στη χώρα, στην κοινωνία και στην οικονομία και ορισμένων παραγωγικών ανθρώπων που έρχονται από τρίτες χώρες.

Να βρεθούν λύσεις

Επειδή η ιδέα που πρότεινε πρόσφατα ο βοηθός καθηγητή Οικονομικών στο Πανεπιστήμιο του Γέιλ, Γιουσούκε Ναρίτα, πως μια καλή λύση στην αυξανόμενη γήρανση του ιαπωνικού πληθυσμού θα ήταν όλοι οι ηλικιωμένοι να κάνουν «σεπούκου» (η τελετουργική αυτοκτονία των ατιμασμένων σμουράι, που στη χώρα μας είναι ευρύτερα γνωστή ως «χαράκινη»), δεν συνάδει με ελληνικά δρώμενα, ίσως είναι καλό να αναζητηθεί ένα πραγματικά μακροπρόθεσμο εθνικό σχέδιο δράσης με ευρύτατη διακομματική συναίνεση για το δημογραφικό πρόβλημα που θα ταλανίζει για πολλές ακόμη 10ετίες τη χώρα μας, αν και μεσοπρόθεσμα σύμφωνα με τους ειδικούς δεν υπάρχουν και πολλές λύσεις, εκτός, όπως αναφέρθηκε, από τη μετανάστευση, που σημαίνει αρχικά να ανακοπεί η φυγή των νέων Ελλήνων, αλλά και την ενσωμάτωση στη χώρα, στην κοινωνία και στην οικονομία και ορισμένων παραγωγικών ανθρώπων που έρχονται από τρίτες χώρες.

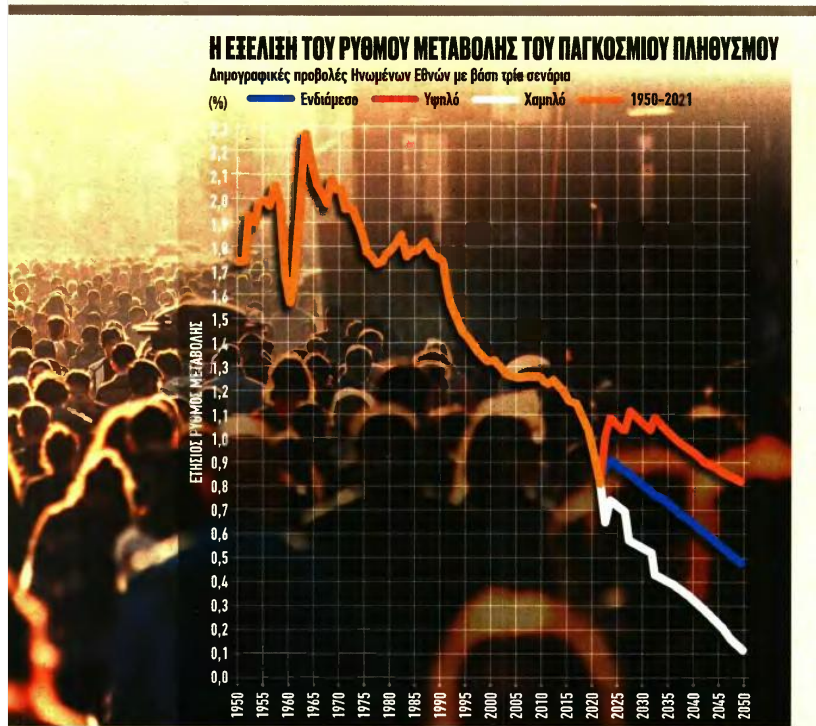

5. 400.000 ΛΙΓΟΤΕΡΟΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2030

Μέσο: . . . . . ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

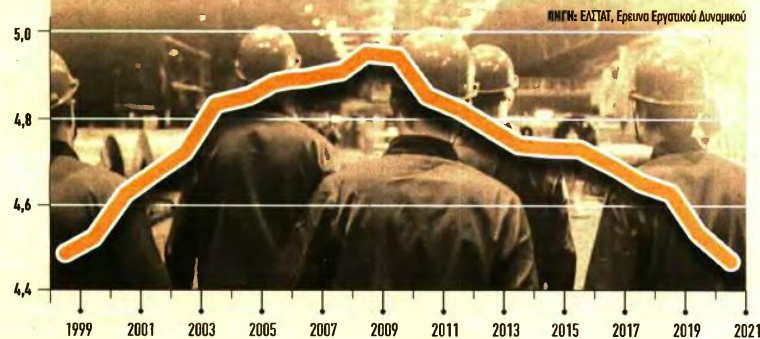
Ημ. Έκδοσης: . . .05/03/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .05/03/2023

Σελίδα: 37

ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

(Ηλικία 15 έως 64 ετών, σε εκατομμύρια άτομα την περίοδο 1999-2021)

ΣΥΝΕΧΗΣ ΜΕΙΩΣΗ

400.000 λιγότεροι εργαζόμενοι μέχρι το 2030

Η συρρίκνωση του αριθμού των ατόμων εργασίμης ηλικίας (15 έως 64 ετών) αποτελεί μία από τις σημαντικότερες διαστάσεις των δημογραφικών αλλαγών στην Ελλάδα σήμερα, εκτίμησε ο Χρήστος Μπάγκαβος, καθηγητής Δημογραφίας στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.

Οι πιο πρόσφατες προβολές δείχνουν ότι από σήμερα μέχρι το 2030 οι 25-54 ετών θα μειωθούν κατά περίπου 400 χιλιάδες. Η μείωση αυτή, με δεδομένο ότι τα ποσοστά συμμετοχής στην αγορά εργασίας της ηλικιακής αυτής ομάδας είναι σχετικά υψηλά (γύρω στο 85%), εκτιμάται ότι θα οδηγήσει στη μείωση του συνολικού εργατικού δυναμικού κατά 350 χιλιάδες περίπου.

Με βάση το δεδομένο αυτό, η περαιτέρω μείωση του συνολικού εργατικού δυναμικού δύσκολα θα αποτραπεί από τις μεταβολές στις άλλες δύο ηλικιακές ομάδες, δηλ. στους 15-24 ετών και 55-64 ετών, αφού στην πρώτη ο αριθμός των ατόμων θα μειωθεί κατά περίπου 50 χιλιάδες έως το 2030, και στη δεύτερη η αύξηση των ποσοστών συμμετοχής στην αγορά εργασίας κατά 100 χιλιάδες περίπου δεν θα αντισταθμίσει τη μείωση του εργατικού δυναμικού στις ηλικίες 25 έως 54 ετών. Η εξέλιξη του μεγέθους του εργατικού δυναμικού θα μπορούσε πάντως να επηρεαστεί από έναν υψηλότερο αριθμό μεταναστών και από μία περαιτέρω αύξηση της ηλικίας συνταξιοδότησης.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΓΙΑ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ

(% του ΑΕΠ)

